

នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស/អបជ ៦១
ដាក់ទៅ : អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សម្ងាត់**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ អបជ: **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួន
ទៅនឹងបណ្តឹងខ្លួនរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ
ជាតិសារពើភ័យខ្លាចជាមុនសិន

អ្នកដាក់ឯកសារ:
សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
លោកស្រី Brenda J. Hollis

អ្នកទទួលឯកសារ:
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន
ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET

សហមេធាវី មាស មុត
សូ ម៉ូស្ស៊ី
Suzana TOMANOVIC

ចម្លងជូន:
សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ
លោកស្រី ជា លាង

ចៅក្រម នីយ ថុល
ចៅក្រម Kang Jin BAIK
ចៅក្រម ហួត រុទ្ធី

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំង
អស់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស/ (អបជ ៦១)

I. សេចក្តីផ្តើម

1. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“ស.ព.អ”) សូមស្នើសុំដោយគោរពចំពោះអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (“អ.ប.ជ” ឬ “អង្គជំនុំជម្រះ”) អនុញ្ញាតឱ្យគាត់បានដាក់នូវចម្លើយតបរបស់គាត់ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ (“ស.ព.ជ”)¹ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ (“ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ”)² របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (“ស.ច.ស.អ”) ជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន ដោយមានការបកប្រែជាភាសាខ្មែរតាមក្រោយ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ស.ព.អ សន្និដ្ឋានថា កាលៈទេសៈពិសេស បានអនុញ្ញាតនូវសំណើនេះ។

II. ប្រវត្តិវិវាទ

- 2. នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាសម្រេច ចំនួនពីរ ដាច់ដោយឡែក និង ខ្វែងគ្នា នៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ បានចេញដីកាសម្រេចលើកលើកលែងចោទប្រកាន់ ជាភាសាខ្មែរ³ ហើយ ស.ច.ស.អ បានចេញដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ⁴ ជាភាសាអង់គ្លេស។ ការបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះត្រូវបានជូនដំណឹងដល់ភាគីនានានៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩។
- 3. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ភាគីនានាត្រូវបានជូនដំណឹងពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ស.ព.ជ ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ជាភាសាខ្មែរ⁵ ដោយមានការបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេសតាមក្រោយ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩។

III. ច្បាប់ជាធរមាន

---

¹ ឯកសារ D382/4/1 បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ទាក់ទងនឹងដីកាដោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)។

² ឯកសារ D382 ដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ (“បញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ”)។

³ ឯកសារ D381 ដីកាសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ យីម ទិត្យ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩។

⁴ ឯកសារ D382 ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ។

⁵ ឯកសារ D382/4/1 បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស/ (អបជ ៦១)

- 4. សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក^៦ ចែងថា ចម្លើយតបនានាត្រូវតែដាក់នៅក្នុងរយៈកាល ១០ថ្ងៃ នៃប្រតិទិន រាប់ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានជូនដំណឹងជាភាសាខ្មែរ និងជាភាសាមួយផ្សេងទៀត^៧។
- 5. សេចក្តីណែនាំអនុវត្តក៏បានតម្រូវផងដែរថា ឯកសារនានាដែលត្រូវដាក់ជាភាសាខ្មែរ និងជាភាសាមួយផ្សេងទៀតនោះ ឱ្យតែស្ថិតនៅក្នុង “កាលៈទេសៈពិសេស” ដែល អ.ប.ជ អាចនឹងអនុញ្ញាតឱ្យភាគីមួយដាក់ជាភាសាបារាំង ឬ ជាភាសាអង់គ្លេស ជាមុនសិន ឱ្យតែការបកប្រែជាភាសាខ្មែរត្រូវបានដាក់ឱ្យបានឆាប់ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន^៨។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- 6. ស.ព.អ ស្វែងរកការអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ស.ព.ជ ជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន មកពីកត្តាមួយចំនួនដែលទាំងអស់នោះបង្កើតបានជាកាលៈទេសៈពិសេស។ ទីមួយ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ស.ព.ជ បានលើកឡើងពីបញ្ហាអង្គច្បាប់ និងអង្គហេតុដែលជាកត្តាសំរេចយ៉ាងច្បាស់លាស់ទៅនឹងអនាគតនៃការស៊ើបអង្កេតដ៏វែង និងស្មុគស្មាញនេះ។ ដូច្នោះ វាជាផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ចំពោះ ស.ព.អ ក្នុងការបានផ្តល់នូវឱកាសដ៏សំខាន់ដើម្បីពិចារណា និងឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ។ បន្ថែមលើនេះ ស.ព.អ នឹងឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មួយ ដែលរហូតមកទល់ថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ មានតែជាភាសាខ្មែរប៉ុណ្ណោះដែលជាភាសាមួយរបស់ អ.វ.ត.ក ដែលខ្លួនមិនបានធ្វើការជាសំខាន់ជាមួយនោះទេ។ ដូច្នោះខ្លួនត្រូវការពេលវេលាដើម្បីពិនិត្យសារឡើងវិញ និងវិភាគលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលបានបកប្រែនេះមុននឹងព្រាងចម្លើយតបរបស់ខ្លួន។
- 7. ដើម្បីឆ្លើយតបឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ស.ព.អ រំពឹងថា ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនគឺទំនងជាមានពី ១៨-២០ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស ដែលប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទៅនឹងប្រវែងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។ ជាទូទៅ ក.ស.ព ផលិតសំណៅជាភាសាខ្មែរនៃការដាក់ឯកសារផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ដើម្បីកាត់បន្ថយបន្ទុកធនធានបកប្រែដែលបានចែករំលែក។ យ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយសារការឈប់សំរាកបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ

^៦ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក (វិ. លើកទី៨), បានធ្វើវិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”)។

^៧ សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត មាត្រា ៨.៣, ៨.៥។

^៨ សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត មាត្រា ៧.១, ៧.២។

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស/ (អបជ ៦១)

អ្នកបកប្រែភាសាទាំងអស់របស់ ក.ស.ព ត្រូវបានអនុញ្ញាតពីមុនឱ្យឈប់សំរាក ពេញមួយសប្តាហ៍ ទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ លើកលែងតែអ្នកបកប្រែភាសាម្នាក់ដែលត្រូវមកធ្វើការនៅថ្ងៃច័ន្ទ ទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩។ ដូច្នោះ ក.ស.ព មិនមានសមត្ថភាពផលិតនូវការបកប្រែជាភាសាខ្មែរ នូវចម្លើយតបនេះឱ្យបានពេញលេញទាំងស្រុងនោះទេ នៅថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩។

8. ទាក់ទងនឹងពេលវេលា ដែលបានតម្រូវឱ្យត្រៀមរៀបចំនូវចម្លើយតប និងផលិតនូវការបកប្រែ ជាភាសាខ្មែរ ស.ព.អ រំពឹងថា មានតែសំណៅជាភាសាអង់គ្លេសនៃចម្លើយតបប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវ បានបញ្ចប់នៅទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ហើយថា ការបកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងត្រូវបានបញ្ចប់ ក្រោយបន្តិចពីនោះមក។

IV. ដំណោះស្រាយដែលស្នើសុំ

9. ចំពោះហេតុផលដូចបានផ្តល់នៅខាងលើនេះ ស.ព.អ សូមស្នើដោយគោរពថា សូមឱ្យ អ.ប.ជ អនុញ្ញាតឱ្យគាត់ដាក់នូវចម្លើយតបរបស់គាត់ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ស.ព.ជ ជាភាសា អង់គ្លេសជាមុនសិន ដោយមានការបកប្រែជាភាសាខ្មែរតាមក្រោយ ឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាច ធ្វើទៅបាន។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩	លោកស្រី Brenda J. HOLLIS សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ	ភ្នំពេញ	